KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 14. oktober 1998

om Spaniens støtte til virksomhederne i Magefesa-koncernen og deres efterfølgere

(meddelt under nummer K(1998) 3211)

(Kun den spanske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(1999/509/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 92 og artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser at have give de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. PROCEDUREN

Den 16. juli 1997 besluttede Kommissionen efter i februar 1997 at have modtaget syv anmeldelser at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, med hensyn til støtte til virksomhederne i Magefesa-koncernen og deres efterfølgere, der var blevet givet siden 1989, hvor Kommissionen vedtog beslutning 91/1/EØF [1], hvori den erklærede støtten til koncernen, der fremstiller husholdningsartikler, for uforenelig med fællesmarkedet.

Samme dato anmodede Kommissionen den spanske regering om detaljerede oplysninger om tilbagebetalingen af den uforenelige støtte, Magefesa-koncernen og dens efterfølgere havde modtaget, samt om koncernens nuværende struktur og retlige og finansielle situation.

I overensstemmelse med traktatens artikel 93, stk. 2, anmodede Kommissionen ved brev af 6. august 1997 den spanske regering om at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på en måned. Gennem offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [2] blev de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter underrettet om beslutningen om at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, og samtidig opfordret til at fremsætte deres bemærkninger.

Ved brev af 12. november 1997 fremsatte de spanske myndigheder deres bemærkninger i anledning af indledningen af proceduren og afgav oplysninger.

Ved breve af 28. november 1997 fremsatte to konkurrenter og fagforeningerne for de ansatte i virksomheden Industrias Domésticas SA (herefter Indosa) deres bemærkninger. Disse blev videresendt til de spanske myndigheder til udtalelse ved brev af 17. og 23. december 1997 og 9. januar 1998. De spanske myndigheder fremsatte ingen bemærkninger.

Kuratorerne for boet efter Indosa, som var en af de virksomheder, der blandt andet havde modtaget den støtte, der blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989, fremsatte deres bemærkninger ved brev af 27. november 1997. Disse bemærkninger blev vedlagt den spanske regerings brev af 24. april 1998, som omtales senere.

Eftersom Kommissionen fandt, at der stadig var punkter, som ikke var blevet belyst ved de spanske myndigheders svar i anledning af indledningen af proceduren, blev disse anmodet om yderligere oplysninger ved brev af 24. februar 1998. De spanske myndigheder fremsendte ved ovennævnte brev af 24. april 1998 et længere dokument, der omfattede en lang række bilag til støtte for de forelagte oplysninger.

II. KONCERNENS STRUKTUR

Magefesa-koncernen [3] og dens efterfølgere fremstiller husholdningsartikler, som f.eks. trykkogere, stegepander og grydelåg af rustfrit stål. Koncernen er opbygget på følgende måde:

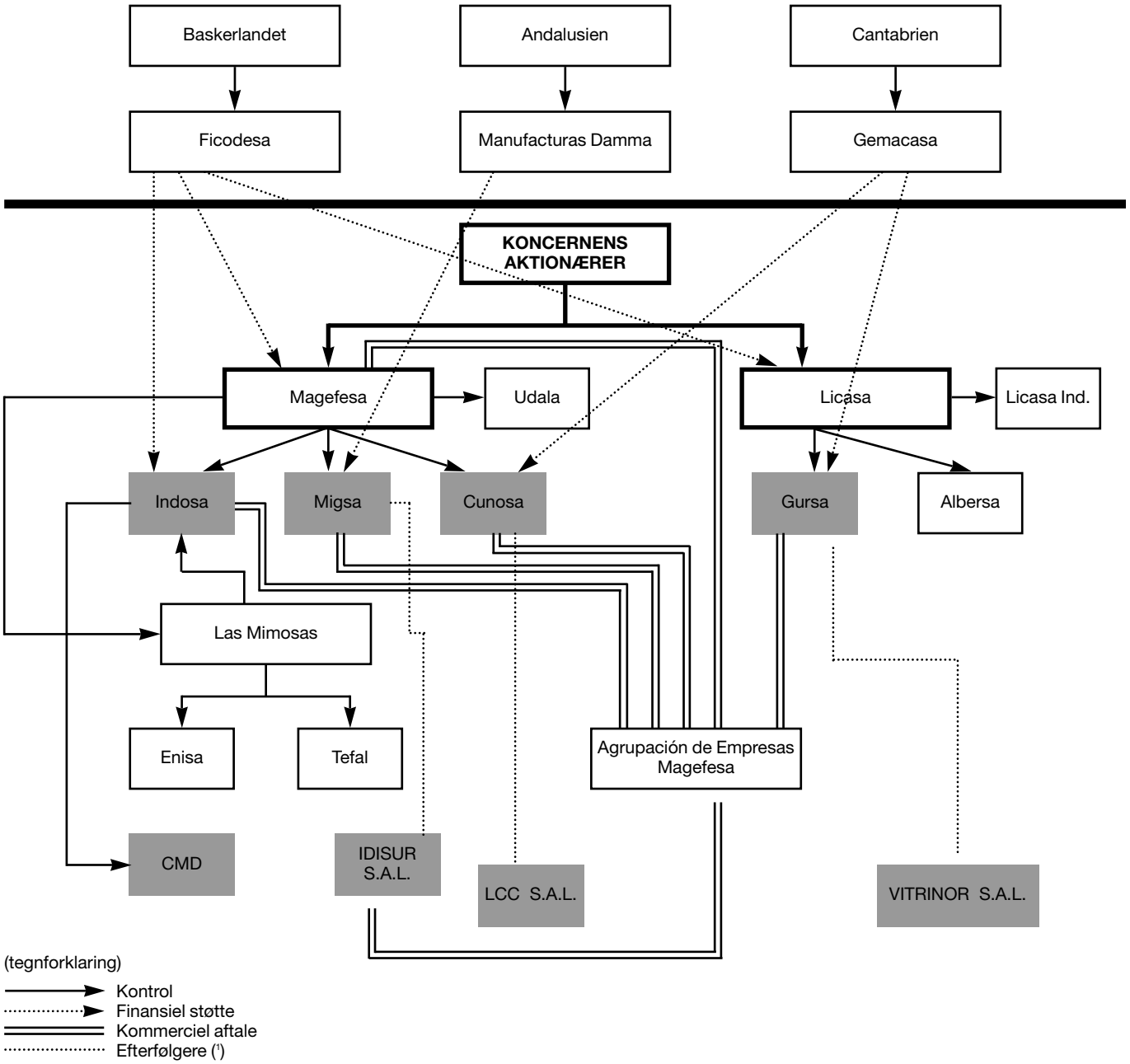
[1] EFT L 5 af 8.1.1991, s. 18.

[2] EFT C 330 af 1.11.1997, s. 2.

[3] — Magefesa-koncernen omfatter moderselskabet Manufacturas Generales de Ferretería SA (herefter »Magefesa«), industrivirksomhederne Cubertera del Norte SA (herefter »Cunosa«), Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA (herefter »Migsa«), Indosa, Investigación y Desarrollo Udala SA og selskabet Las Mimosas SA (herefter »Inlamisa«), hvorigennem Magefesa har interesser i Edificios y Naves Industriales, SA (herefter »Enisa«) og i Tefal Española SA.

— Licasa-koncernen omfatter La Industrial Cuchillería Alavesa SA, Licasa Patrimonial SA Manufacturas Gur SA (herefter »Gursa«), Alberdi Hermonos SA (herefter »Albersa«) y Licasa Industrial SA.

— en række selskaber i koncernen (Magefesa, Cunosa, Gursa, Migsa, Indosa) udgør desuden en erhvervssammenslutning, Agrupación de Empresas »Magefesa«, hvorigennem de køber deres råvarer og markedsfører deres produktion.

Note

(1) Ved »efterfølgere« forstås i denne beslutning — uden at det indebærer retlige konsekvenser — en økonomisk situation, hvor selskaber oprettet af tidligere ansatte i Migsa, Cunosa og Gursa arbejder på de samme anlæg, med de samme udstyr og fremstiller produkter af samme mærke som deres forgængere.

I december 1985 oprettede de regionale selvstyrende myndigheder, på hvis område Magefesa-koncernens produktionsvirksomheder hørte hjemme, tre selskaber for at fordele den støtte, der i 1989 blev erklæret uforenelig:

— Manufacturas Damma, SA (herefter »Manufacturas Damma«) i Andalusien, som blev kontrolleret af de regionale selvstyrende myndigheder

— Gestión de Magefesa en Cantabria, SA (herefter »Gemacasa«) i Cantabrien, som blev kontrolleret af de regionale selvstyrende myndigheder

— Fiducias de la cocina y derivados, SA (herefter »Ficodesa«) i Baskerlandet, en privat virksomhed, der dog var underlagt de selvstyrende baskiske myndigheders kontrol gennem ad hoc-aftaler.

Selskaberne forestod kontrollen med støtten, anvendelse og handlingsplanens gennemførelse og skulle samtidig sikre Magefesa-virksomhedernes fortsatte drift ved at hindre kreditorerne i at gøre udlæg i finansielle ressourcer og anlægsaktiver. Med henblik herpå afsatte forvaltningsselskaberne hele Magefesas produktion, som de tidligere havde erhvervet hos de enkelte

selskaber, og samtidigt forvaltede de de midler, råvarer og halvfabrikata, som selskaberne havde brug for.

Da man modtog anmeldelserne i 1997, var nogle af koncernens selskaber erklæret konkurs (Magefesa, Indosa, Cunosa), mens andre var inaktive (Migsa, Cursa). Endvidere oprettede Indosas kurator i november 1994 Indosa Derio S.L., som nu hedder Compañía de Menaje Doméstico, S.L. (herefter »CMD«), med henblik på at afsætte Indosas produktion. Indtil 1993 havde Magefesa-koncernens fire produktionsvirksomheder (Indosa, Migsa, Cunosa og Gursa) over 800 ansatte.

Indosa har nu 330 ansatte og havde i 1997 en omsætning på ca. 3 mia. ESP. Det er den eneste industrivirksomhed i koncernen, der stadig er aktiv. Produktionen er koncentreret om trykkogere og gryder og pander.

En del af de tidligere ansatte i Cunosa (i likvidation) og Migsa og Gursa (inaktive) oprettede henholdsvis La Compañía de Cubiertos, S.A.L. (herefter »LCC«), Idisur, S.A.L. (herefter »Idisur«) og Vitrinor, S.A.L. (herefter Vitrinor) ([4]).

Agrupación de Empresas Magefesa blev opløst den 29. oktober 1996.

Af forvaltningsselskaberne blev Ficodesa erklæret konkurs i 1995, medens Gemacasa og Manufacturas Damma er inaktive.

III. **STØTTEN**

Kommissionen besluttede at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, med hensyn til følgende foranstaltninger:

— Magefesa-koncernens og dens efterfølgeres manglende betaling af skatter og sociale bidrag

— Indosas fortsatte engagement i udviklingen af produktionen på trods af, at selskabet blev erklæret konkurs i 1994, og Indosas manglede betaling af skatter og sociale bidrag

— den baskiske regerings planer om at indrømme Indosa en garanti på 804 mio. ESP for at sikre et midlertidigt lån i den periode, hvor Indosa endnu ikke havde modtaget de beløb, virksomheden forventede at få fra lønmodtagernes garantifond (Fogasa) ([5]) og arbejdsministeriet

— de udbetalinger som Fogasa og arbejdsministeriet havde foretaget eller havde planlagt at foretage til virksomhederne i Magefesa-koncernen.

Som nævnt blev der ved indledningen af proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, desuden taget hensyn til den formodede manglende tilbagebetaling af den støtte, der var blevet erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989, idet det blev fastslået, at Kommissionen ville vurdere foreneligheden af enhver udbetalt støtte på baggrund af, hvad der var sket med hensyn til tilbagebetalingen af følgende støtte, der var blevet erklæret uforenelig ved beslutning 91/1/EØF:

— *Et lån på andre vilkår end markedsvilkår* på 2 085 mio. ESP, som Fogasa ydede til dækning af erstatning til arbejdstagere, der blev afskediget som følge af handlingsplanen

— *Lånegarantier* for et samlet beløb af 1 580 mio. ESP (972 mio. ESP fra de regionale myndigheder i Baskerlandet, 512 mio. ESP fra de regionale myndigheder i Cantabrien og 96 mio. ESP fra de regionale myndigheder i Andalusien) ([6])

— *Direkte tilskud* for et samlet beløb på 1 094 mio ESP (803 mio. ESP fra den baskiske regering, 262 mio. ESP fra den cantabriske regering og 29 mio. ESP ([7]) fra den andalusiske regering) ([8])

([4]) S.A.L. er et akronym for Sociedad Anónima Laboral, et aktieselskab oprettet af medarbejderne selv. LCC, Idisur og Vitrinor blev oprettet henholdsvis den 9. juni 1994, den 22. april 1993 og den 27. marts 1995. Idisur indgik den 1. oktober 1993 en kommerciel aftale med Agrupación de Empresas Magefesa.

([5]) Reguleret ved kongeligt dekret 505/1985 af 6. marts 1985.

([6]) Lånegarantier: i) 972 mio. ESP fra den baskiske regering på grundlag af to beslutninger truffet i forbindelse med dekret 150/1985 af 11. juni 1985, fordelt på følgende måde: en garanti på 300 mio. ESP stillet den 21. januar 1986 direkte for Indosa, en garanti på 672 mio. ESP stillet den 3. juni 1986 for Ficodesa til anvendelse i Magefesas og Licasas datterselskaber i Baskerlandet; ii) en garanti på 512 mio. ESP fra de selvstyrende myndigheder i Cantabrien i marts 1986 til Gemecasa til anvendelse i Cunosa og Gursa; iii) garantier på 96 mio. ESP fra Sociedad para la Promoción y Reconversión Industrial de Andalucía (Soprea, nu Instituto de Fomento de Andalucía) til Manufacturas Damma den 14. februar 1986 og den 5. februar 1987 til anvendelse i Migsa.

([7]) Det oprindelige beløb på 39 mio. ESP, som var anført i både beslutning 91/1/EØF og i beslutningen om at indlede nærværende procedure, er blevet rettet på baggrund af dokumenter forelagt af de spanske myndigheder.

([8]) Tilskud: i) Et tilskud af 3. juni 1986 på 803 mio. ESP fra den baskiske regering til Ficodesa til anvendelse i Magefesas og Licasas datterselskaber i Baskerlandet på grundlag af beslutninger truffet i forbindelse med dekret 150/1985 af 11. juni 1985; ii) et tilskud på 262 mio. ESP fra de selvstyrende myndigheder i Cantabrien i oktober 1985 til Gemacasa til anvendelse i Cunosa og Gursa; iii) et tilskud på 29 mio. ESP fra de selvstyrende andalusiske myndigheder til Manufacturas Damma den 29. maj 1987 i forbindelse med dekret 93/1987 til støtte for sociale foranstaltninger med henblik på genrejsning af Migsa.

— *Rentetilskud* på i alt 9 mio. ESP.

Den spanske regering blev anmodet om at inddrive den uforenelige støtte, der var udbetalt af Fogasa og de selvstyrende regeringer i Baskerlandet, Cantabrien og Andalusien på følgende måde:

— *lånet på andre vilkår end markedsvilkår* på 2 085 mio. ESP, som Fogasa havde ydet, skulle omlægges til et lån på markedsvilkår eller ophæves, alternativt skulle der træffes andre foranstaltninger, der kunne garantere, at støtteelementet forsvandt fuldstændig

— *lånegarantien* på 1 580 mio. ESP skulle ophæves

— *tilskuddet* på 1 094 mio. ESP skulle betales tilbage.

IV. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

Følgende bemærkninger blev modtaget fra interesserede parter:

— en konkurrent understregede, at Vitrinor, et selskab, som blev oprettet af nogle af Gursas tidligere medarbejdere, benyttede Gursas anlæg uden nogen form for betaling

— en anden konkurrent påpegede, i) at den uforenelige støtte ikke var blevet tilbagebetalt, ii) at Indosa hverken havde betalt skatter eller sociale bidrag efter vedtagelsen af beslutning 91/1/EØF, iii) at Magefesas produkter blev markedsført til priser, der var 33 % lavere end konkurrenternes, iv) at alt dette var tilladt af kuratorerne, der netop var udpeget af de centrale og regionale myndigheder

— fagforeningsrepræsentanterne påpegede, at Fogosas intervention kun havde været til fordel for arbejdstagerne og ikke for virksomheden; endvidere oplyste de Kommissionen om, at arbejdstagerne havde oprettet en pensionsfond for egne midler.

Kuratorerne for Indosa, som var en af de virksomheder, der både havde modtaget den støtte, der blev erklæret uforenelig i 1989, og den nye støtte, fremsatte deres bemærkninger ved brev af 27. november 1997. Disse bemærkninger blev vedlagt den spanske regerings brev af 24. april 1998, som behandles i afsnit VI.

V. DET SPANSKE SVAR I ANLEDNINGEN AF PROCEDUREN

a) Tilbagebetaling af den støtte, der blev erklæret uforenelig med fællesskabet i 1989

Situationen med hensyn til tilbagebetaling af den støtte, der blev erklæret uforenelig ved beslutning 91/1/EØF, kan resumeres således:

For så vidt angår *det lån på andre vilkår end markedsvilkår*, som Fogasa ydede med et beløb på 2 085 mio. ESP, blev det i 1990 besluttet, at omlægge det til et lån på markedsvilkår. Da virksomhederne ikke overholdt vilkårene for lånet ([9]), indledte Fogasa på ny tvangsinddrivelsen, hvilket førte til beslaglæggelse mod Magefesa-koncernens varemærker.

Med hensyn til *lånegarantierne* for et samlet beløb på 1 580 mio. ESP og *tilskuddet* på i alt 1 104 mio ESP fra de regionale myndigheder i Baskerlandet, Cantabrien og Andalusien, blev den højeste rådgivende instans i Spanien, Consejo de Estado, i 1990 konsulteret med hensyn til spørgsmålet om, hvordan Spanien skulle efterkomme beslutning 91/1/EØF.

Hvad angår *lånegarantierne*, udtalte denne instans, at de selvstyrende regionalregeringer skulle iværksætte garantierne øjeblikkeligt og derefter inddrive beløbene fra støtte modtagerne; hvad angår *tilskuddene*, skulle de selvstyrende regionalregeringer tilbagekalde deres beslutninger om at yde dem og derefter kræve de allerede udbetalte beløb tilbage.

De selvstyrende regionalregeringer reagerede på følgende måde:

— *Den baskiske regering: lånegarantierne* blev ikke iværksat øjeblikkeligt, som Consejo de Estado havde anbefalet, men i perioden 1989-1993 for et beløb på 1 365 717 623 ESP (hovedstol og renter). Efter uden held at have anmodet om tilbagebetaling blev der indledt tvangsfuldbyrdelsesprocedure, hvilket heller ikke gav resultat. Den baskiske regering besluttede i marts 1994 at ophæve beslutningen om at yde *tilskuddene*, dvs. over fire år efter meddelelsen af beslutning 91/1/EØF. Den 25. januar 1995 sendte man et krav om tilbagebetaling til Ficodesa, som imidlertid på dette tidspunkt allerede var erklæret konkurs (den 19. januar 1995).

([9]) Som forklaret under litra b) i dette afsnit, blev lånet på andre vilkår end markedsvilkår ydet i forbindelse med en såkaldt »tilbagebetalingsaftale«, hvorefter Fogasa efter i retlig henseende at have overtaget arbejdstagernes fordringer mod debitorvirksomhederne besluttede ikke øjeblikkeligt at indlede tvangsfuldbyrdelsesproceduren, men at indgå en »tilbagebetalingsaftale«. Eftersom denne »tilbagebetalingsaftale« ikke blev overholdt, kunne Fogosa frit fortsætte tvangsinddrivelsen.

Begge kreditter (*lånegarantierne og tilskuddene*) blev opført på listen over fordringer mod Ficodesa. De spanske myndigheder har ikke oplyst Kommissionen om, hvilken prioritet kreditterne har. Da der er tale om offentlige kreditter, burde de have samme fortrinsret, som spansk ret giver andre offentlige kreditter.

— *Den andalusiske regering*: El Instituto de Fomento de Andalucía (herefter »IFA«), som ejer Manufacturas Damma, erklærede den 17. juni 1993 efter at have iværksat *lånegarantierne* på 96 mio. ESP og uden held at have krævet, at Manufacturas Damma skulle betale det garanterede beløb, kreditten for uerholdelig. Hvad angår *tilskuddene* på 29 mio. ESP, oplyste de selvstyrende myndigheder, at proceduren for ophævelse af beslutningen om tildelingen blev indledt den 21. november 1990, men at tilbagebetalingsproceduren ikke blev gennemført, fordi Manufacturas Damma ikke rådede over ubehæftede aktiver.

— *Den cantabriske regering: Lånegarantierne* blev ikke iværksat øjeblikkeligt, som Consejo de Estado havde anbefalet, men derimod i perioden 1994-1995. De spanske myndigheder har ikke forelagt detaljerede oplysninger om tilbagebetaling af *tilskuddene*, men blot oplyst, at Cunosa og Gursa manglede ubehæftede aktiver, og at alle Gemacasas foranstaltninger for at få dem betalt tilbage derfor var forgæves. De spanske myndigheder har ikke redegjort for, hvorfor Gemacasa og den selvstyrende regering ikke opførte den uforenelige støtte til Cunosa på listen over fordringer mod selskabet.

b) **Ny støtte tildelt efter vedtagelsen af beslutning 91/1/EØF**

Udbetalinger foretaget af Fogasa og arbejds- og socialministeriet

Med hensyn til Fogasa oplyste de spanske myndigheder, at fonden udbetaler erstatning til ansatte i insolvente eller konkursramte virksomheder, hvorefter den i retlig henseende indtræder i deres rettigheder, men udelukkende for de beløb, der er retligt fastslået. Det indebærer, at Fogasa kan indlede eller genoptage tvangsfuldbyrdelsesprocedurer mod virksomheden for at få dækket beløb, der er udbetalt til arbejdstagerne. Fogasa kan vælge ikke at indlede procedure umiddelbart, men i stedet indgå en »tilbagebetalingsaftale«, hvis undertegnelse indebærer, at tilbagebetalingsproceduren suspenderes. Ifølge de spanske myndigheder er det især tilfældet, når pengene udbetales til arbejdstagerne efter en undersøgelse af de enkelte kravs retmæssighed. Indgåelse af tilbagebetalingsaftaler besluttes fra sag til sag. Beslutningen om at indgå dem skal forene »effektiviteten af [Fogasas] indtræden med kravene om fortsat drift og beskyttelse af beskæftigelsen« (artikel 32 i kongelig dekret 505/1985). Vilkårene for indgåelse af sådanne aftaler blev fastsat ved ministeriel bekendtgørelse af 20. august 1985.

Ifølge til oplysningerne fra de spanske myndigheder har Fogasa og Magefesakoncernen ikke indgået tilbagebetalingsaftaler, som den, der blev erklæret for uforenelig med beslutning 91/1/EØF, og som fastsatte tilbagebetalingsvilkår, som adskilte sig fra markedsvilkårene.

Hvad angår de ekstraordinære tilskud fra arbejds- og socialministeriet til Indosas ansatte, hvis ansættelseskontrakter var opsagt, oplyste de spanske myndigheder, at der den 5. marts 1997 blev udbetalt 437 571 733 ESP til 120 arbejdstagere fra Indosa for at sikre dem en bedre dækning af arbejdsløshedsunderstøttelse og pensionsrettigheder efter ophøret af deres ansættelsesforhold med Indosa.

Fortsat manglende betaling af skatter og sociale bidrag

I forbindelse med de ubetalte skatter og sociale bidrag, der går helt tilbage til 1989, fremlagde de spanske myndigheder tal for skatterestancer til staten og for ubetalte sociale bidrag både før og efter, at Indosa, Cunosa og Magefesa blev erklæret konkurs. Der blev ikke forelagt tal for skatterestancer til de regionale myndigheder i Vizcaya for perioden efter Indosas konkurserklæring. Med hensyn til de inaktive selskaber Gursa og Migsa blev der forelagt en oversigt over de foranstaltninger, som de nationale skattemyndigheder og den sociale sikring har iværksat med hensyn til restancerne, samt årsagerne til, at Vitrinor og Idisur ikke var blevet erklæret ansvarlige for henholdsvis Gursas og Migsas gæld som deres efterfølgere, nemlig at de nye selskaber var retligt uafhængige af de gamle, og at de var oprettet af arbejdstagerne, efter at deres ansættelsesforhold var ophørt.

Støtte til andre virksomheder

De regionale andalusiske myndigheder forelagde oplysninger om regionalstøtten til Idisur.

VI. **ANMODNING OM SUPPLERENDE OPLYSNINGER UNDER PROCEDUREN OG DE SPANSKE MYNDIGHEDERS SVAR**

Ved brev af 24. februar 1998 anmodede Kommissionen om supplerende detaljerede oplysninger om følgende spørgsmål:

— Med hensyn til de konkursramte virksomheder (Magefesa, Indosa og Cunosa) anmodede Kommissionen om en liste over kreditorerne med angivelse af størrelsen af fordringerne og disses prioritet.

— For de inaktive selskabers vedkommende (Migsa og Gursa) anmodede Kommissionen om en forklaring på, hvorfor administrationen ikke som enhver omhyggelig kreditor havde indledt konkursprocedure, når selskaberne var insolvente. Den udbad sig desuden oplysninger om, på hvilke vilkår man havde overført aktiverne fra disse selskaber til de nye selskaber, arbejdstagerne oprettede (Idisur og Vitrinor).

— Med hensyn til Indosas »konkurs med fortsættelse af aktiviteterne« anmodede Kommissionen om en forklaring på, hvorfor kuratorerne, hvoraf to var udpeget på forslag af socialsikringen og de regionale skattemyndigheder i Vizcaya, havde accepteret, at Indosa fortsatte driften efter konkurserklæringen. Kommissionen bad om kopier af eventuelle retslige beslutninger eller akkorder, der kunne begrunde det. Samtidig bad den om oplysninger om restancerne til de nationale og de regionale skattemyndigheder og til socialsikringen efter konkurserklæringen.

— Hvad angår Vitrinor og Idisur, som de tidligere arbejdstagere oprettede med aktiverne fra henholdsvis Gursa og Migsa, anmodede Kommissionen de spanske myndigheder om at oplyse, om der var givet nogen form for støtte til disse virksomheder.

De spanske myndigheder forelagde ved brev af 24. april 1998 et længere dokument, der omfattede en lang række bilag til støtte for de forelagte oplysninger.

a) **Tilbagebetaling af den støtte, der blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989**

De regionale myndigheder i de selvstyrende regioner Andalusien og Cantabrien mente, at den støtte, der var blevet erklæret uforenelig, skulle betales tilbage af de forvaltningsselskaber, der havde formidlet den, dvs. Manufacturas Damma (Andalusien) og Gemacasa (Cantabrien), eftersom de formelt havde modtaget støtten og nydt godt af garantierne. Ifølge de spanske myndigheder blev Gemacasa under gennemførelsen af handlingsprogrammet kreditor i Cunosa og Gursa for nogle uspecificerede beløb, som på grund af virksomhedernes alvorlige situation ikke blev tilbagebetalt. De spanske myndigheder bekræftede, at Manufacturas Damma, som var kreditor i Migsa, blev solgt til Migsa for en symbolsk pris på 1 peseta den 1. juni 1993, hvilket betyder, at man opgav ethvert forsøg på at få den uforenelige støtte tilbagebetalt. De selvstyrende andalusiske myndigheder oplyste, at der ikke blev indgivet konkursbegæring mod Manufacturas Damma, fordi man ikke fandt det klogt at lade eneaktionæren i et selskab indgive konkursbegæring.

Der blev ikke fremlagt nye oplysninger om støtte fra de baskiske myndigheder.

b) **Ny støtte tildelt efter vedtagelsen af beslutning 91/1/EØF**

Udbetalinger foretaget af Fogasa og arbejds- og socialministeriet

De spanske myndigheder forelagde en oversigt over de beløb, Fogasa havde udbetalt til Indosas, Cunosas, Migsas og Gursas ansatte, samt en bekræftelse af de udbetalinger, der blev foretaget af arbejdsministeriet til Indosas ansatte. Det fremgik af disse oplysninger, at Fogasa godkendte følgende udbetalinger i perioden 1989-1998:

(ESP)

Indosa	416 455 625
Gursa	612 972 521
Cunosa	81 813 513
Migsa	198 413 068

Hvad angår beskyldningerne om, at Indosa havde bedt Fogasa og arbejds- og socialministeriet om ny støtte, og at den baskiske regering ville stille en garanti på 1 mia. ESP for en midlertidig kredit, indtil den nye støtte blev udbetalt, bekræftede de spanske myndigheder, at Indosa i september 1996 havde anmodet de baskiske myndigheder om støtte til at finansiere førtidspensioneringen af 120 arbejdstagere. Som følge af Kommissionens beslutning om at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, hvori Kommissionen mindede de spanske myndigheder om, at traktatens artikel 93, stk. 3, har opsættende virkning, besluttede den baskiske regering at undlade at stille garantien på 804 mio ESP.

Hvad angår arbejds- og socialministeriets indgreb den 9. august 1996 gav den baskiske regering tilladelse til opsigelse af 120 ansættelseskontrakter på Indosa. Den 18. november 1996 bevilgede arbejdsministeriet en ekstraordinær støtte som supplement til arbejdsløshedsunderstøttelse og pensionsbidrag. Denne foranstaltning var baseret på ministeriel bekendtgørelse af 5. april 1995 om arbejdstagere i social nød. Formålet med foranstaltningen var at give arbejdstagerne mulighed for i) at opnå den størst mulige beskyttelse i de første 24 måneder efter opsigelsen af deres kontrakter, og ii) at gå på pension som planlagt på bedre økonomiske vilkår. Den 5. marts 1997 blev

der udbetalt 437 471 733 ESP til ansatte i Indosa, hvis kontrakter blev opsagt. De spanske myndigheder insisterede på, at dette beløb blev udbetalt til en gruppe arbejdstagere, der var særligt ubeskyttede.

Fortsat manglende betaling af skatter og sociale bidrag

Der blev forelagt lister over Indosas og Cunosas kreditorer samt over de skatter og sociale bidrag, der ikke var betalt. Der er tale om følgende beløb:

Konkursramte selskabers restancer

(mio. ESP)

	Socialsikringen	Nationale skattemyndigheder	Regionale skattemyndigheder
Indosa ([1])	4 602	210	1 898
Cunosa	1 772	790	—

([1]) I næste afsnit behandles spørgsmålet om Indosas restancer efter konkurserklæringen.

Samlet beløb: 9 272 mio. ESP.

For de inaktive selskabers vedkommende (Migsa, Gursa) er der tale om følgende restancer i form af skatter og sociale bidrag:

Inaktive selskabers restancer

(mio. ESP)

	Socialsikringen	Nationale skattemyndigheder
Migsa	586	Ikke oplyst ([1])
Gursa	2 767	525

([1]) Dette beløb omfatter ikke Migsas gæld til de nationale skattemyndigheder. De spanske myndigheders brev af 12. november 1997 viser, at der som følge af beslutningen om at erklære disse poster for uerholdelige ikke optræder nogen restancer i edb-systemet til registrering af betalinger.

Samlet beløb for de inaktive selskaber: 3 878 mio. ESP.

Det samlede beløb for de konkursramte og inaktive selskaber er på 13 150 mio. ESP, hvilket svarer til 78,82 mio. ECU ([10]).

Hvad angår årsagerne til, at de spanske myndigheder ikke som enhver anden omhyggelig kreditor havde indgivet konkursbegæring mod Migsa og Gursa, oplyste myndighederne, at administrationen af hensyn til de lange og kostbare konkursprocedurer ikke kun handler på grundlag af rent formelle kriterier, men også tager hensyn til, om der er reel mulighed for at inddrive kreditterne. Det blev dog oplyst, at man under alle omstændigheder havde indledt tvangsfuldbyrdelsesprocedure mod både Migsa og Gursa, men uden succes, da der ikke fandtes ubehæftede aktiver.

De spanske myndigheder forelagde desuden oplysninger om de tvangsfuldbyrdelsesprocedurer, der var indledt mod Indosa og Cunosa, inden de på arbejdstagernes initiativ blev erklæret konkurs.

Med hensyn til den måde, hvorpå Idisor og Vitrinor blev oprettet, oplyste de spanske myndigheder, at både Migsa og Gursa fortsatte som ejere af anlæggene, som var blevet udlejet til de nye selskaber, der var oprettet af nogle af deres tidligere ansatte.

Fortsat manglende betaling af skatter og sociale bidrag efter Indosas konkurserklæring

Konkurserklæringen omfatter følgende offentlige henhørende kreditter henhørende under dette punkt:

(ESP)

Social sikring	4 602 668 983
Regionale skattemyndigheder	1 596 191 052
Fogasa	413 935 458
Nationale skattemyndigheder	134 102 630
Den baskiske regering	2 800 200
I alt	6 749 698 323

Det samlede beløb, der svarer til 40,17 mio. ECU, udgør over halvdelen af de kreditter, der er anerkendt i forbindelse med Indosas konkurs ([11]). De spanske myndigheder har ikke oplyst, hvilken prioritet disse kreditter har.

Under proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, har den spanske regering ikke fremlagt nogen kopi af en retlig beslutning om konkurs med fortsatte aktiviteter. De spanske myndigheder har derimod fremlagt et dokument fra et møde mellem Indosas kreditorer den 30. januar 1995, som godkender konkursen med fortsatte aktiviteter.

Selv om dommeren i konkursbegæringen udtrykkelig blev anmodet om at give Indosa mulighed for at fortsætte sine industrielle aktiviteter, traf han ingen beslutning herom, da han den 19. juli 1994 erklærede Indosa konkurs. Seks måneder senere,

([10]) Angivelsen af beløb i ecu er kun tænkt som yderligere oplysning (1 ECU = 166,822 ESP)

([11]) Det samlede beløb på 12 439 688 347 ESP (74,56 mio. ECU). Dette beløb omfatter ikke støtte til Indosa, der blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989.

den 30. januar 1995, blev kreditorerne kaldt sammen for at udpege kuratorer. Af de tre kuratorer, der ifølge spansk ret skal udpeges, foreslog de største kreditorer, dvs. socialsikringen og de regionale skattemyndigheder i Viscaya, to. De øvrige kreditorer foreslog den tredje. De blev alle tre valgt. Efter afstemningen anmodede den retlige repræsentant for konkursrekvirenten kreditorerne om at udtale sig om den foreliggende situation med fortsat industriel aktivitet. Ifølge mødereferatet udtalte kun Fogasa og de lokale myndigheder fra Derio ([12]) sig for at fortsætte aktiviteterne. Ingen udtalte sig imod en fortsættelse. Det fremgår ikke af mødereferatet, at socialsikringen eller de nationale eller regionale myndigheder modsatte sig dette, selv om de i kraft af deres store tilgodehavender havde stemmer nok til at modsætte sig, at man gav Indosa tilladelse til at fortsætte aktiviteterne.

I perioden mellem konkurserklæringen (19. juli 1994) og april 1997 steg de ubetalte sociale bidrag til 1 282 117 590 ESP. De spanske myndigheder har på trods af en anmodning herom ikke oplyst, hvor store restancer til de regionale skattemyndigheder i Viscaya virksomheden oparbejdede i denne periode.

De spanske myndigheder bekræftede, at Indosa var klar over, hvilke skatter og sociale bidrag virksomheden var pligtig til at betale efter maj 1997.

Støtte til andre virksomheder

Med hensyn til tildeling af anden støtte bekræftede de spanske myndigheder, at Vitrinor ikke havde modtaget støtte, og de forelagde desuden en ajourført liste over offentlig støtte til Idisur.

På grund af den specifikke karakter af Idisurs sag, i hvilken støtten må formodes at være givet i hvert fald delvis som led i regionale støtteordninger, som Kommissionen har godkendt, er dette spørgsmål ikke omfattet af denne beslutning, men vil blive behandlet ved en senere lejlighed.

VII. **RETLIG VURDERING**

Traktatens artikel 92, stk. 1, fastslår, at bortset fra de i traktaten hjemlede undtagelser er statsstøtte, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

De produkter, Magefesa-koncernen markedsfører, er genstand for samhandel mellem medlemsstaterne, og der er tale om konkurrence mellem producenterne. Desuden drev Magefesa-koncernen tidligere virksomhed på markederne i Fællesskabet og var en af de største producenter i Spanien inden for denne sektor.

I henhold til en »rentabilitetsplan«, som Indosa fremlagde i begyndelsen af 1996, havde Magefesas produkter i 1990 en markedsandel på 39 % for så vidt angår trykkogere og 37 % for gryder og pander. I 1994 var markedsandelene for de samme produkter på henholdsvis 23 % og 13 %.

I årene inden henholdsvis konkursen og indstillingen af aktiviteterne i de pågældende virksomheder steg samhandelen mellem medlemsstaterne med køkken- og husholdningsartikler (undtagen service) af rustfrit stål og grydelåg af rustfrit stål (KN-kode 7323 93 90, 8215 20 10) i 1990 til henholdsvis 251,6 mio. ECU og 38,6 mio. ECU, medens tallene for 1992 var henholdsvis 281,6 mio. ECU og 38,9 mio. ECU. Spanien opgav samhandel med de øvrige medlemsstater for følgende beløb: i 1990, henholdsvis 17,9 mio. ECU og 3,2 mio. ECU, og i 1992, henholdsvis 17,7 mio. ECU og 2,6 mio. ECU.

Efter Indosas konkurs i 1994 steg samhandelen mellem medlemsstaterne med køkken- og husholdningsartikler (undtagen service) af rustfrit stål (KN-kode 7323 93 90) til 181,3 mio. ECU. Samme år opgav Spanien samhandel med de øvrige medlemsstater for 16,7 mio. ECU. I 1997 steg samhandelen mellem medlemsstaterne med disse produkter til 230,6 mio. ECU. I samme år opgav Spanien samhandel med de øvrige medlemsstater for 17,5 mio. ECU.

Ifølge traktatens artikel 92, stk. 1, er al støtte, der opfylder kriterierne i dette stykke, i princippet uforenelig med fællesmarkedet. I traktatens artikel 92, stk. 3, opregnes de former for støtte, der kan betragtes som forenelige med fællesmarkedet. Foreneligheden skal afgøres på fællesskabsplan og ikke på nationalt plan. For at sikre et velfungerende fællesmarked og af hensyn til målsætningen i traktatens artikel 3, litra g), skal undtagelserne i artikel 92, stk. 3, fortolkes strikt ved vurderingen af støtteordninger og individuelle støtte tildelinger.

De kan således kun anvendes, når Kommissionen konkluderer, at uden støtte ville markedskræfterne alene ikke være tilstrækkelige til at lede støttemodtagerne ind i adfærdsmønstre, der svarer til nogle af de målsætninger, der er anført i bestemmelsen. Anvendelse af undtagelserne i tilfælde, hvor der ikke foreligger et bidrag til opfyldelse af målsætningerne, eller hvor støtten ikke er nødvendig herfor, ville indebære en fordel for industrier eller virksomheder i visse medlemsstater, som ville styrke dem finansielt og dermed påvirke samhandelsvilkårene mellem medlemsstaterne i negativ retning og indebære en uberettiget konkurrencefordrejning i strid med den fælles interesse, jf. traktatens artikel 92, stk. 3.

a) **Tilbagebetaling af den støtte, der blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989**

Som bemærket ved indledningen af proceduren er undersøgelsen af, om den støtte, der blev erklæret uforenelig ved beslutning 91/1/EØF, er blevet tilbagebetalt, relevant for

([12]) Derio (Viscaya) er den kommune, hvor Indosa har hjemme.

behandlingen af støtten til de virksomheder, der modtog denne støtte. Ifølge Domstolens dom af 15. maj 1997 i sag C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf GmbH mod Kommissionen og Tyskland ([13]), skal Kommissionen ved undersøgelse af en ny støttetildeling analysere de kumulative virkninger med hensyn til fordrejning af konkurrencen af den nye støtte og den uforenelige støtte, der ikke er blevet tilbagebetalt.

I 1990 besluttede man at konvertere Fogasas lån på 2 085 mio. ESP på andre vilkår end markedsvilkår til et lån på markedsvilkår. Imidlertid genoptog Fogasa tvangsfuldbyrdelsesproceduren mod de virksomheder, som ikke overholdt lånevilkårene, hvilket førte til den beslaglæggelse af Magefesa-koncernens varemærker, som stadig er genstand for denne procedure.

Hvad angår lånegarantierne på i alt 1 580 mio. ESP og tilskuddene på i alt 1 104 mio. ESP fra den baskiske, cantabriske og andalusiske regering, kan man på grundlag af oplysningerne fra de spanske myndigheder konkludere følgende:

— *Den baskiske regering:* Den første garanti på 300 mio. ESP fik Indosa den 21. januar 1996. Den anden på 672 mio. ESP fik Ficodesa den 3. juni 1986 med henblik på anvendelse i Indosa og andre af Magefesa-koncernens virksomheder i Baskerlandet. Uden disse to garantier ville Indosa og de øvrige virksomheder have været nødsaget til at lukke, idet deres situation forhindrede dem i at optage lån til den fortsatte drift. Det skal bemærkes, at tilskuddene på 803 mio. ESP blev givet for at gøre det muligt for Magefesa-koncernen at betale den del af lønningerne og erstatningerne, som arbejdstagerne ikke havde modtaget fra Fogasa, fordi den oversteg de generelle lofter. Der var altså tale om at holde omkostningerne nede for Indosa og de øvrige virksomheder og ikke for Ficodesa. Kommissionen mener ikke, at man kan betragte beslutning 91/1/EØF som efterkommet, blot fordi beløbet på 2 168 717 623 ESP er blevet opført på listen over fordringer mod Ficodesa. For det første skal det bemærkes, at de selvstyrende myndigheder var meget længe om at ophæve lånegarantierne og kræve tilskuddene tilbagebetalt. For det andet handlede de selvstyrende myndigheder, som om den eneste modtager af den uforenelige støtte var Ficodesa, og at denne virksomhed således alene var ansvarlig for tilbagebetalingen, da de kun opførte de to kreditter på listen over fordringer mod Ficodesa og ikke mod Indosa eller de øvrige Magefesaselskaber i Baskerlandet. Virkeligheden var en ganske anden, eftersom Ficodesa blot var et forvaltningsselskab uden produktionsaktiviteter, som udelukkende blev oprettet for at kanalisere den finansielle støtte fra den selvstyrende baskiske regering til Indosa og Magefesa-koncernens øvrige selskaber i Baskerlandet.

  På baggrund af det ovenfor anførte kan man ikke konkludere, at den baskiske regerings uforenelige støtte faktisk er betalt tilbage, idet kravet om tilbagebetaling af støtten ikke er blevet rettet mod støttemodtagerne.

— *Den andalusiske regering:* Manufacturas Damma var blot et forvaltningsselskab uden produktionsaktiviteter, som kun blev oprettet for at kanalisere den finansielle støtte fra den andalusiske regering til Migsa, som er holdningselskabet Magefesas produktionsselskab i Andalusien. Tilskuddet på 29 mio. ESP gjorde det muligt for Migsa at betale en del af de lønninger og erstatninger, virksomheden skyldte de afskedigede arbejdstagere. På denne måde blev Migsas og ikke Manufacturas Dammas omkostninger begrænset. Uden lånegarantierne på 96 mio. ESP ville Migsa på den anden side have været nødt til at lukke, fordi virksomhedens situation forhindrede den i at optage lån til den fortsatte drift. Kommissionen mener ikke, at man kan betragte beslutning 91/1/EØF som efterkommet gennem de foranstaltninger, den andalusiske regering har truffet. Endvidere deler Kommissionen ikke den spanske regerings opfattelse, hvorefter den uforenelige støtte blev givet til Manufacturas Damma og ikke til Migsa, og at førstnævnte virksomhed derfor skal betale den tilbage.

  På baggrund af det ovenfor anførte kan man ikke konkludere, at den andalusiske regerings uforenelige støtte faktisk er betalt tilbage, idet kravet om tilbagebetaling af støtten ikke er blevet rettet mod støttemodtageren.

— *Den cantabriske regering:* Af samme årsager som anført for de baskiske og andalusiske myndigheder kan man ikke konkludere, at den cantabriske regerings uforenelige støtte faktisk er betalt tilbage, idet kravet om tilbagebetaling af støtten ikke er blevet rettet mod støttemodtagerne.

  Ifølge den retspraksis, der er fastslået ved Domstolens dom i Deggendorfsagen, var undersøgelsen af, om den støtte, der blev erklæret uforenelig ved beslutning 91/1/EØF, var blevet tilbagebetalt, relevant for behandlingen af støtten til de virksomheder, der havde modtaget denne støtte.

b) **Ny støtte tildelt efter vedtagelsen af beslutning 91/1/EØF**

Udbetalinger fra Fogasa til Indosas, Cunosas, Migsas og Gursas arbejdstagere i perioden 1989-1998 og fra arbejds- og socialministeriet til Indosas arbejdstagere

Udbetalingerne fra Fogasa blev foretaget på grundlag af en retlig indtræden i arbejdstagernes fordringer mod den insolvente virksomhed. Fogasas indgreb var generelle og automatiske uden sektorale begrænsninger og rettet mod alle arbejdstagere, der opfyldte de betingelser, der er fastsat i reglerne. Ifølge

([13]) Sml. 1997, s. I-2549.

oplysningerne fra de spanske myndigheder har Fogasa og Magefesa-koncernen i øvrigt ikke indgået »tilbagebetalingsaftaler«, som dem, der blev erklæret for uforenelige ved beslutning 91/1/EØF, hvor vilkårene adskilte sig fra markedsvilkårene.

Hvad angår de ekstraordinære tilskud fra arbejdsministeriet til arbejdstagere, der havde mistet deres arbejde, var der ifølge de oplysninger, Kommissionen har adgang til, tale om et offentligt indgreb for at garantere arbejdstagerne en bedre arbejdsløshedssikring. Desuden blev denne ekstraordinære beslutning truffet efter opsigelse af arbejdskontrakterne for de pågældende arbejdstagere hos Indosa, der takket være dette indgreb fik en social dækning i tilslutning til den, som virksomheden var retlig forpligtet til at sørge for. Man kan således ikke betragte denne foranstaltning som en fordel for virksomheden, og der er derfor ikke tale om støtte til Indosa, men en ekstraordinær støtte med generelt positive virkninger for arbejdstagernes sociale situation.

Kommissionens undersøgelse har således ikke kunnet godtgøre, at disse indgreb indeholder støtteelementer.

Fortsat manglende betaling af skatter og sociale bidrag

Det fremgår af oplysningerne fra de spanske myndigheder, at Magefesakoncernens virksomheder siden før 1989 systematisk har undladt at betale skatter og sociale bidrag på trods af de tvangsfuldbyrdelsesprocedurer, administrationen har kunnet indlede mod koncernen (beslaglæggelse og inkasso).

Indosa og Cunosa blev kun erklæret konkurs, fordi arbejdstagerne selv anmodede herom. Opførelsen af restancerne til de offentlige myndigheder på listen over tilgodehavender i Magefesa, Indosa og Cunosa var den formalitet, der skulle til i henhold til spansk ret for at garantere, at socialsikringen og de nationale og regionale skattemyndigheder bevarede muligheden for at inddrive i det mindste en del af deres tilgodehavender. Cunosa er under likvidation. De spanske myndigheder fremlagde beviser for, at CMD (Indosas datterselskab) og LCC (Cunosas efterfølger) havde betalt alle forfaldne skatter og sociale bidrag.

De nationale skattemyndigheder og socialsikringen erklærede Migsas og Gursas restancer for uerholdelige, dog med undtagelse af Gursas gæld til de nationale skattemyndigheder. Der blev ikke indgivet konkursbegæring i nogen af tilfældene. En del af de tidligere ansatte i henholdsvis Migsa og Gursa oprettede de nye selskaber Idisur (22. april 1993) og Vitrinor (27. marts 1995). De nye selskaber indgik aftaler med de gamle om at benytte deres udstyr og anlæg. De spanske myndigheder har godtgjort, at Idisur og Vitrinor har betalt alle forfaldne skatter og sociale bidrag.

De spanske myndigheder fastholder, at der ikke blev indledt konkursprocedure, fordi omkostningerne herved ville overstige de beløb, man kunne forvente at få ind ved at sælge debitors aktiver på auktion. Beslutningen om at indlede konkursprocedure indebærer i sådanne tilfælde, at der skal foretages en analyse af omkostningerne i hver enkelt sag. Denne analyse viste ifølge de spanske myndigheder, at det var mere rentabelt at erklære de offentlige tilgodehavender uerholdelige end at indlede konkursprocedure. Ud over denne generelle erklæring har de spanske myndigheder imidlertid ikke forelagt nogen sammenlignende analyse, der viser omkostningerne ved de forskellige valgmuligheder. Selv hvis en omkostningsanalyse viste, at det ville være en fordel ikke at indgive konkursbegæring, ville dette ikke ændre det forhold, at i en situation som den, de spanske myndigheder beskriver, hvor mangelen på ubehæftede aktiver udelukker, at en tvangsfuldbyrdelsesprocedure (beslaglæggelse, inkasso) kan give noget nyttigt resultat, har virksomhederne i kraft af, at der ikke er indgivet konkursbegæring, i modsætning til deres konkurrenter fået mulighed for at fortsætte driften uden at betale skatter og sociale bidrag, og dette på trods af den yderst vanskelige situation. De enorme restancer i form af skatter og sociale bidrag, som netop opstår, fordi de pågældende selskaber fortsætter deres aktiviteter, må afgjort overstige omkostningerne ved en konkursprocedure.

Kommissionen har desuden undersøgt, om de offentlige kreditorers adfærd skyldtes et ønske om at sikre sig de bedste muligheder for at inddrive de ubetalte skatter og sociale bidrag. De spanske myndigheder har på intet tidspunkt under proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, udtalt eller antydet, at det var tilfældet. Tværtimod var virkningen af, at de pågældende virksomheder fortsatte deres aktiviteter, en betydelig forøgelse af de ubetalte skatter og sociale bidrag ([14]). Migsas og Gursas gæld blev erklæret uerholdelige, dog med undtagelse af Gursas gæld til de nationale skattemyndigheder. I Indosas og Cunosas tilfælde var det de ansatte, der indgav konkursbegæring.

Hvis man accepterede de spanske myndigheders argumenter, ville ethvert selskab uden ubehæftede aktiver — dvs. som det ikke ville tjene noget formål at indlede tvangsfuldbyrdelsesprocedure mod — kunne fortsætte sine aktiviteter på markedet uden at betale skatter og sociale bidrag, når andre potentielle kreditorer blot ikke indgav konkursbegæring.

Kommissionen konkluderer derfor, at den fortsatte og systematiske undladelse af at betale skatter og sociale bidrag siden 1989 frem til konkurserklæringen eller indstillingen af aktiviteterne indebærer overførsel af offentlige midler til Indosa, Cunosa, Migsa og Gursa, hvilket giver dem en konkurrencemæssig fordel, idet de i modsætning til deres konkurrenter ikke belastes af denne omkostning, som det normalt ville være tilfældet. Der er således tale om statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1.

At hverken skattemyndighederne eller socialsikringen formelt har opgivet at inddrive restancerne (hvilket vil sige, at de retligt

([14]) Som det fremgår af rapporten af 4. oktober 1995 fra Indosas rapporterende kurator om virksomhedens konkurs, går nogle af skatterestancerne tilbage til 1982.

set stadig udgør gæld og ikke er slettet), ændrer ikke ved det forhold, at virksomhederne har kunnet operere uden at opfylde deres forpligtelser til at betale skatter og sociale bidrag ([15]). I samme tidsrum nød konkurrenterne ikke godt af en sådan finansiel fordel. Ifølge de spanske myndigheder er der tale om følgende beløb:

(ESP)

	Socialsikringen	Nationale skattemyndigheder	Regionale skattemyndigheder
Indosa	4 602 668 983	210 794 754	1 898 219 433
Cunosa	1 772 814 657	790 999 650	—
Migsa	586 934 823	Ikke opgjort	—
Gursa	2 767 769 021	525 401 696	—

Kommissionen har ikke fået oplyst, hvor store Migsas skatterestancer til de nationale skattemyndigheder er. Det er de spanske myndigheders ansvar at oplyse beløbet.

Fortsat manglende indbetaling af skatter og sociale bidrag efter Indosas konkurs

Indledningen af proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, har givet Kommissionen mulighed for at undersøge, om anmeldernes beskyldninger om, at Indosa fortsat ikke har betalt skatter og sociale bidrag i perioden fra konkurserklæringen den 19. juli 1994 til maj 1997, var korrekte og berettigede. Kommissionen har endvidere under proceduren kunnet fastlå, om der er tale om statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1.

Konkursen med »fortsatte aktiviteter« er ikke som sådan hjemlet i gældende spansk ret. På grund af konkurslovgivningens karakter og størrelsen af de offentlige kreditter fører fortsættelsen af aktiviteterne uden betaling af skatter og sociale bidrag til en yderligere forværring af situationen for skattemyndighederne og socialsikringen, idet den fortsat manglende betaling indebærer en automatisk mindskelse af bomassen, eftersom den gæld, der opstår ved administration af bomassen (de såkaldte »massekrav«), som f.eks. skatter og sociale bidrag, skal dækkes forud for de øvrige kreditorers fordringer.

Kommissionen konkluderer på grundlag af den dokumentation, den spanske regering har fremlagt, at det blev muligt for det konkursramte Indosa at fortsætte aktiviteterne, fordi kreditorerne på deres møde den 30. januar 1995 accepterede det. Det fremgår ikke af mødereferatet, at socialsikringen eller de nationale eller regionale skattemyndigheder modsatte sig dette. I kraft af deres store tilgodehavender havde disse organer sammen med de øvrige offentlige kreditorer stemmer nok til at modsætte sig, at man gav Indosa tilladelse til at fortsætte aktiviteterne.

De spanske myndigheder har ikke givet nogen forklaring på, hvorfor de offentlige kreditorer ikke udnyttede deres ret til at blokere denne accept.

På baggrund af det ovenfor anførte kan kreditorernes accept af at lade Indosa fortsætte sine aktiviteter efter konkursen tilskrives de offentlige kreditorers adfærd på mødet den 30. januar 1995.

Kommissionen har undersøgt, om de offentlige kreditorers adfærd skyldtes et ønske om at sikre sig de bedste muligheder for at inddrive deres fordringer på 6 749 698 323 ESP. De spanske myndigheder har på intet tidspunkt under proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, udtalt eller antydet, at det var tilfældet. Desuden burde de offentlige kreditorer, især socialsikringen og de regionale baskiske skattemyndigheder, som var klar over, at det konkursramte Indosa's fortsatte aktiviteter sandsynligvis ville skabe ny gæld på grund af virksomhedens vanskelige situation og dens skattemæssige forhistorie (den havde i årevis undladt at betale sociale bidrag og skat), i det mindste have gjort de fortsatte aktiviteter afhængig af, at Indosa opfyldte sine løbende forpligtelser til at betale skat og sociale bidrag for at undgå, at gælden voksede. På grund af karakteren af konkurslovgivningen er denne forøgelse ensbetydende med en automatisk mindskelse af bomassen, eftersom den gæld, der opstår ved administration af bomassen (»massekrav«), som f.eks. skatter og sociale bidrag, skal dækkes forud for de øvrige kreditorers fordringer. En privat kreditor ville ikke have opført sig på en måde, der mindskede hans muligheder for at få sin fordring dækket.

De offentlige kreditorers adfærd må have været påvirket af andre faktorer end statens tilsagn om at sikre den størst mulige dækning af fordringerne mod selskabet. Størrelsen af de skatter og sociale bidrag, som er forblevet ubetalte i perioden fra juli 1994 til april 1997, viser, at Indosas fortsættelse af aktiviteterne har bevirket, at man har holdt liv i en økonomisk aktivitet, der under normale markedsvilkår ikke ville have overlevet.

Kommissionen finder, at den manglende betaling af skatter og sociale bidrag er ensbetydende med en overførsel af offentlige midler til Indosa, hvilket giver virksomheden en konkurrencemæssig fordel, idet den i modsætning til sine konkurrenter ikke er nødt til at bære denne udgift, som det ville være tilfældet under normale omstændigheder. Denne analyse berøres ikke af, at støttemodtageren er boet efter Indosa (altså en

([15]) Generaladvokat Jacobs udtaler i sine konklusioner af 24. september 1998 i sag C-256/97, D.M. Transport SA, at »det er indlysende, at under visse omstændigheder kan fortsat og generøs tolerance med hensyn til udsættelse af betaling af sociale sikringsbidrag give støttemodtageren en betydelig kommerciel fordel, og i ekstreme tilfælde kan den svare til en eftergivelse af bidragene « (konklusionerne er endnu ikke offentliggjort, uofficiel oversættelse).

anden enhed end det oprindelige selskab), og ikke selskabet Indosa som sådant.

At hverken skattemyndighederne eller socialsikringen formelt har opgivet at inddrive restancerne (hvilket vil sige, at de retligt set stadig udgør gæld og ikke er slettet), ændrer ikke ved det forhold, at virksomhederne har kunnet operere uden at opfylde sine forpligtelser til at betale skatter og sociale bidrag ([16]). I samme tidsrum nød konkurrenterne ikke godt af en sådan finansiel fordel. Den gæld, der er opstået som følge af den manglende betaling af skatter og sociale bidrag efter konkursen, stammer fra administrationen af konkursen (boets gæld), og i henhold til spansk ret kan den gøres til genstand for særskilte tvangsfuldbyrdelsesprocedurer. Det fremgår af oplysningerne fra de spanske myndigheder, at der ikke er indledt nogen særskilt tvangsfuldbyrdelsesprocedure på trods af, at gælden i form af ubetalte skatter og sociale bidrag er meget betydelig.

Det må derfor konkluderes, at Indosas fortsat manglende betaling af sociale bidrag på 1 282 117 590 ESP samt et uspecificeret beløb i skatter i perioden fra konkurserklæringen (19. juli 1994) til april 1997, efter at alle Indosas offentlige kreditorer havde accepteret, at selskabet fortsatte sine aktiviteter uden nogen finansiel garanti, indebærer statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1.

Kommissionen har ikke fået oplyst, hvor store skatterestancer der er tale om til de regionale skattemyndigheder i Baskerlandet. Det er de spanske myndigheders ansvar at oplyse beløbet.

Den fortsatte undladelse af at betale skatter og sociale bidrag:

— for Indosas, Cunosas, Migsas og Gursas vedkommende frem til konkurserklæringen eller selskabernes indstilling af deres aktiviteter

— for Indosas vedkommende efter konkurserklæringen

må derfor anses for statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1.

Støtten blev ikke givet som led i en godkendt støtteordning, og den skulle derfor anmeldes individuelt, jf. traktatens artikel 93, stk. 3. De spanske myndigheder opfyldte ikke denne forpligtelse, og der er derfor tale om ulovlig tildeling af støtte. Undtagelserne i traktatens artikel 92, stk. 2, kan ikke anvendes i dette tilfælde, da der er tale om støtte, hvis målsætning ikke falder sammen med målene i denne bestemmelse. Den spanske regering har ikke henvist til traktatens artikel 92, stk. 3, i forbindelse med de indgreb, der i denne beslutning anses for statsstøtte.

Hvad angår undtagelserne i traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c), for støtte til fremme af udviklingen af visse regioner, skal det bemærkes, at med undtagelse af San Roque (Cádiz) har ingen af de områder, hvor Indosa, Gursa og Cunosa hører hjemme — Derio (Vizcaya), Guriezo og Limpias (Cantabria) — en usædvanlig lav levestandard eller er plaget af alvorlig underbeskæftigelse, jf. traktatens artikel 92, stk. 3, litra a). Selv med en placering i en region, der er berettiget til støtte efter traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), ville støtten til disse virksomheder i øvrigt ikke opfylde kriteriet om fremme af udviklingen af visse økonomiske regioner, som fastsat i denne artikel, fordi den blev givet som driftsstøtte, hvilket ikke er forbundet med en investering eller oprettelse af arbejdspladser. Støtten til San Roque (Cádiz) blev ikke givet som led i den regionale støtteordning. Desuden kan der gives driftsstøtte i de områder, der omhandles i traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), når den gives under kontrol på visse restriktive betingelser, som er forklaret nedenfor med hensyn til kriseramte virksomheder.

Hvad angår undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra b), opfylder den analyserede støtte ikke betingelsen om at fremme virkeliggørelsen af »vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse« eller »afhjælpe en alvorlig forstyrrelse« i den spanske økonomi. Desuden har de spanske myndigheder ikke påberåbt sig denne undtagelse.

Artikel 92, stk. 3, litra c), gør også en undtagelse for »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene«. Støtten til Indosa, Cunosa, Migsa og Gursa må imidlertid kategoriseres som støtte til kriseramte virksomheder.

Støtten opfylder ikke betingelserne for undtagelsen af artikel 92, stk. 3, litra c), sammenholdt med Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([17]).

Støtten opfylder ikke betingelserne i disse rammebestemmelser for redningsstøtte. Omstruktureringsstøtte skal være forbundet med et realistisk detaljeret omstruktureringsprogram, der forelægges for Kommissionen. I den foreliggende sag har de spanske myndigheder ikke fremlagt noget bevis for, at støtte til virksomhederne var forbundet med et omstruktureringsprogram, som skulle genetablere deres rentabilitet på længere sigt. Det skal bemærkes, at de baskiske myndigheder afviste en plan, som kuratorerne for boet efter Indosa fremlagde i 1996, blandt andet fordi den ikke indeholdt et realistisk forslag med hensyn til Indosas gæld til myndighederne (de regionale skattemyndigheder, socialsikringen m.m.).

At Indosa nu regner med at få positivt cash flow, ændrer ikke ved, at Indosa og de øvrige virksomheder kunne fortsætte deres aktiviteter, for det første fordi den støtte, der blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet i 1989 ikke blev betalt tilbage, og for det andet fordi de fik mulighed for at fortsætte uden at

([16]) Se fodnote 15.

([17]) EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

betale skatter og sociale bidrag. Havde det ikke været tilfældet, havde de måttet indstille driften.

Kommissionen finder derfor, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet efter traktatens artikel 92, stk. 1, fordi den ikke opfylder nogen af betingelserne for anvendelse af undtagelserne i denne artikels stk. 2 og 3.

Når støtte erklæres for uforenelig med fællesmarkedet, kræver Kommissionen, at medlemsstaterne sørger for, at støttemodtageren betaler den tilbage ([18]). Da det er tilfældet for støtten til Indosa, Cunosa, Migsa og Gursa, som denne beslutning omhandler, skal støtten betales tilbage.

Tilbagebetalingen af støtten skal ske ifølge de i spansk ret gældende procedurer og bestemmelser, idet der beregnes renter fra datoen for støttens udbetaling til den faktiske tilbagebetalingsdato med samme procentsats som den referencesats, der anvendtes på denne dato ved beregning af nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte i Spanien ([19]).

Ifølge Domstolens retspraksis skal disse bestemmelser anvendes på en måde, der ikke gør den tilbagebetaling af støtte, fællesskabsretten kræver, umulig i praksis. Eventuelle vanskeligheder vedrørende fremgangsmåden eller af anden art, der vedrører gennemførelsen af beslutningen, påvirker ikke dennes lovlighed ([20]) —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Støtten i form af fortsat manglende betaling af skatter og sociale bidrag:

— for Indosas og Cunosas vedkommende frem til konkurserklæringen

— for Migsas og Gursas vedkommende frem til selskabernes indstilling af deres aktiviteter

— for Indosas vedkommende efter konkurserklæringen frem til maj 1997

er ulovlig, fordi Spanien tildelte den i strid med sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 3.

Støtten er uforenelig med fællesmarkedet efter traktatens artikel 92, stk. 1, da den ikke opfylder nogen af betingelserne for anvendelse af nogen af undtagelserne af samme artikels stk. 2 og 3.

Artikel 2

1. Spanien træffer de fornødne foranstaltninger til, at de støttemodtagere, der er nævnt i artikel 1, betaler den ulovlige støtte tilbage.

2. Tilbagebetalingen af støtten skal ske i overensstemmelse med de i henhold til spansk ret gældende procedurer og bestemmelser. De tilbagebetalingspligtige beløb omfatter renter beregnet fra datoen for støttens udbetaling til den faktiske tilbagebetaling. Renterne beregnes med samme procentsats som den referencesats, der anvendes ved beregning af nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte i Spanien.

Artikel 3

Spanien underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er iværksat for at efterkomme den.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. oktober 1998.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen

([18]) Kommissionens meddelelse af 24. november 1983 (EFT C 318 af 24.11.1983, s. 3). Se også EF-Domstolens dom af 12. juli 1973 i sag 70/72, Kommissionen mod Tyskland, Sml. 1973, s. 813, og 24. februar 1987 i sag 310/85, Deufil GmbH und Co. KG mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 901.

([19]) Brev fra Kommissionen til medlemsstaterne SG(91) D/4577 af 4. marts 1991. Se også Domstolens dom af 21. marts 1990 i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990, s. I-959.

([20]) Jf. dommen i fodnote 19, præmis 58–63.